

De Zwaan

Sociaal veiligheidsplan
versie voor ouders:

HOE WE MET ELKAAR OMGAAN OP DALTONSCHOOL DE ZWAAN
VERSIE JULI 2024

Inleiding

Daltonschool De Zwaan is een veilige school, waar kinderen graag naartoe gaan. Wij werken samen aan een positieve sfeer, waarin leerlingen zich volop ontwikkelen en tot bloei komen. Vertrouwen in wat de leerling kan is daarbij de basis. Pesten heeft een negatieve invloed op het welbevinden van een leerling en staat een goede ontwikkeling in de weg. Wij proberen pestgedrag te voorkomen en leren leerlingen respect voor elkaar te hebben door een klimaat te creëren, waarin de leerlingen zich harmonieus en op een prettige en positieve manier kunnen ontwikkelen. De leerkrachten bevorderen deze ontwikkeling door het scheppen van een veilig klimaat in de school en op het schoolplein.

In dit protocol hebben wij vastgelegd hoe wij met een oplossingsgerichte aanpak het gedrag van kinderen benaderen. We willen snel signaleren en zo adequaat mogelijk handelen. Daarbij houden we een oplossing voor ogen die alle partijen zo veel mogelijk recht doet. Om die reden is het belangrijk dat ouders en leerkrachten goed samenwerken. Er zijn twee versies van dit beleidsstuk. Eén voor het team (met alle handelingen die van het team worden verwacht uitvoerig omschreven) en één voor de ouders.

De kanjertraining

Om kennis en vaardigheden aan te leren over onze omgangsnormen gebruiken wij de methode van de kanjertraining. De kanjertraining heeft vijf uitgangspunten waar de kinderen zich aan houden.

Alle medewerkers van De Zwaan professionaliseren zich in de Kanjertraining en gaan een certificaat behalen of hebben al een certificaat behaald. Dit houdt in dat alle leerkrachten het ongewenste gedrag op dezelfde manier benaderen, volgens de kanjeraanpak.

Door te werken met de Kanjermethode werken wij aan:

- Het bevorderen van vertrouwen en veiligheid in de klas.
- Het versterken van de sociale vaardigheden bij leerlingen.
- Beheersing van verschillende oplossingsstrategieën bij pesten en andere conflicten.
- Bewustwording van de eigenheid bij leerlingen.
- Leren om verantwoordelijkheid te nemen.
- Het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie.

Daar waar ouder(s)staat, kan ook als verzorger(s) gelezen worden.

Dit spreken we af:

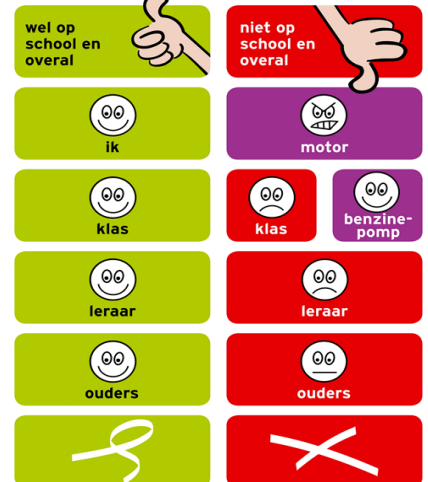

**KANJER
AFSPRAKEN**

Dit doen we wel

Dit doen we niet

Meer weten?
Kijk dan op onze website www.kanjertraining.nl
e-mail: info@kanjertraining.nl • telefoon: (095) 548 94 05

Kanjertraining

Wij leren kinderen hoe ze moeten reageren wanneer ze naar gedrag tegenkomen. In de zogenoemde 'pestposters' is te zien hoe je met zo'n situatie om moet gaan.

1. Wil je ermee stoppen? Ik vind het vervelend dat je dit (schelden, achterna roepen, slaan enz.) doet.
2. Zoek het uit. Hier heb ik geen zin in. Je haalt je schouders op en gaat iets gezelligs doen. Je blijft rustig, je blijft eigen baas, je laat je niet bepalen door vervelend gedrag van een ander en je gedraagt je als de witte pet.
3. Ga weg bij vervelend gedoe. Zoek een maatje en doe iets gezelligs. Op die manier kom je meestal van pesters af.
4. Zorg ervoor dat jezelf geen benzine geeft. Ga je reageren dan wordt het alleen maar erger.
5. Stopt het niet? Weten jij en jouw maatje geen oplossing? Dan stap je naar de juf of meester toe.

Plagen of pesten

Er is een verschil tussen plagen en pesten. Pesten is systematisch, herhaald en langdurig iemand lastigvallen met de bedoeling de ander pijn te doen. Dit kan zijn door een of meerdere leerlingen. De ander is altijd dezelfde persoon. Er is altijd sprake van een machtsverschil tussen pester en het slachtoffer.

Plagen daarentegen is van korte duur. Het richt zich niet elke keer op dezelfde persoon en omdat er geen machtsverschil is kan de ander terugplagen.

Plagen gebeurt in het zicht van de leerkrachten. Pesten gebeurt achter de rug van leerkrachten.

Daarom weet een leerkracht niet precies wat er zich precies afspeelt tussen de leerlingen onderling. De leerkracht zal dit moeten horen van de leerlingen zelf. Heerst er in een klas een mentaliteit van respect en vertrouwen, dan zal er minder gepest worden dan wanneer er een onveilige sfeer heerst waarin kinderen zich moeten bewijzen en bezig zijn met hun status in de groep.

Verschil tussen pesten en plagen

Het is een vraag die vaak wordt gesteld: wat is het verschil tussen pesten en plagen? Het antwoord op die vraag is niet eenvoudig, want het onderscheid tussen plagen en pesten is soms moeilijk te maken. Over het algemeen vindt plagen incidenteel plaats en zijn bij plagen beide partijen aan elkaar gewaagd of zelfs vrienden van elkaar. Bij pesten ligt dat anders.

De belangrijke verschillen tussen pesten en plagen zijn:

- Pesten gebeurt met opzet;
- Pesten gebeurt telkens opnieuw tegen dezelfde persoon (stelselmatig), plagen gebeurt af en toe en tussen verschillende personen;
- Bij pesten is er sprake van ongelijkheid (in macht, kracht of sociale status), bij plagen is die ongelijkheid niet of veel minder aanwezig en zijn kinderen ongeveer even sterk.

De Kanjertraining gaat ervan uit dat in de meeste gevallen dat een kind zich gepest voelt, de 'pester' niet de bedoeling heeft de ander pijn te doen. Wanneer de gevolgen voor de gepeste duidelijk worden gemaakt aan de pester, zijn de meeste kinderen bereid hiermee te stoppen. En als dat niet voldoende is, dan wordt duidelijk gemaakt wat de sociale gevolgen voor de pester zelf zullen zijn. De reactie van leeftijdgenoten op de pester helpt bij het in stand houden van het pesten. Zolang deze het pesten blijven aanmoedigen, is het voor de pester moeilijker om hiermee te stoppen.

Als pesten wordt gesignaleerd brengt de groepsleerkracht het pestgedrag in kaart en handelt direct volgens het pestprotocol. We zien pesten als een probleem van alle direct betrokken partijen: leerlingen, leerkrachten en de ouder(s)/verzorger(s). De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna de regels worden vastgesteld. Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of niet het gewenste resultaat oplevert kan de vertrouwenspersoon worden geraadpleegd.

Voor leerlingen moet duidelijk zijn dat wanneer je een leerkracht inschakelt als je pesten signaleert, hij of zij niet klikt. Leerlingen hebben ook een verantwoordelijkheid om het pestprobleem bij leerkrachten aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer op school. Zowel de school als het gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Ook ouders hebben dus de verantwoordelijkheid om een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. De school heeft een anti-pest coördinator en is een aanspreekpunt voor leerlingen, ouders en de leerkrachten van de school. Zij kan een begeleidende rol hebben in het aanpakken/bestrijden, in de preventie en het stoppen van pesten.

Onze vertrouwenspersonen zijn: Brenda van Leeuwen en Sanne Heijma.

Onze anti-pestcoördinator is: Sanne Heijma

Preventie

Op Daltonschool De Zwaan zijn veiligheid en geborgenheid de essentiële voorwaarden om te kunnen ontwikkelen en leren. Dat doen wij door een stabiele omgeving te bieden waarin het welbevinden van de leerlingen voorop staat. De leerlingen voelen zich veilig en gaan met plezier naar school. Wij gebruiken op De Zwaan de methode kanjertraining. De methode leert de leerlingen o.a. hoe om te gaan met verschillende peestsituaties. Hiervoor gebruiken wij de pestposter om de verschillende situaties uit

te spelen. Er is aandacht voor het sociaal-emotioneel leren door de focus te leggen op de groepsvorming. Op De Zwaan besteden wij aandacht aan de groepsvorming in de Gouden-, Zilveren- & Bronzen weken aan het begin, halverwege en het einde van het schooljaar. Tot slot doet De Zwaan jaarlijks mee aan de 'Week tegen het pesten'.

Om de leerlingen te monitoren gebruiken we verschillende soorten leerlingvolgsystemen, zoals KIIK (groep 1/2) en KANVAS (groep 3 t/m 8). KANVAS heeft vragenlijsten die leerkrachten en leerlingen invullen om het welbevinden en de sociale veiligheid monitoren.

Om de sociale veiligheid op De Zwaan te waarborgen hebben wij een pestprotocol, een time-out protocol en een protocol grensoverschrijdend gedrag waarin vermeld staat hoe wij de veiligheid op school waarborgen.

Internet en sociale media

Binnen de kanjertraining wordt er ook aandacht besteed aan de onlinewereld. Zo leren de kinderen hoe op een fijne manier om te gaan met elkaar op sociale media. Als kinderen misbruik maken van internet of sociale media tijdens schooluren, worden ze daarop aangesproken door hun leerkracht. Wanneer het zich afspeelt buiten schooltijd is het niet de verantwoordelijkheid van de leerkracht, maar de verantwoordelijkheid van de ouders. Uiteraard zal de leerkracht vanuit een pedagogisch oogpunt de situatie bespreken (in de klas of persoonlijk) en kijken naar mogelijke oplossingen. Indien nodig wordt stap 1 van het protocol grensoverschrijdend gedrag in werking gezet.

De rol van de school

Van de school kunt u verwachten dat de afspraken worden gewaarborgd en dat in de kwaliteitscontroles (denk aan de vragenlijsten van KANVAS) op naleving van deze afspraken worden toegezien. Alle groepen zetten middels de kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. De kernpunten in deze aanpak zijn:

- De kanjerafspraken nakomen.
- Denk goed over jezelf en de ander.
- Pieker niet alleen, maar deel je zorgen met een ander.
- Denk oplossingsgericht.
- Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met feedback die je krijgt.
- Hulp krijgen in de groep in de vorm van een maatje of buddy.
- Bij onvermogen heeft een leerling veel te leren in een moeizaam proces. Is er sprake van onwil, dan krijgt de leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Die rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat

- de omgeving overal rekening mee moet houden, en dat de onwillige leerling om wat voor reden dan ook 'de eigen gang' mag gaan.
- KANVASvolgsysteem gebruiken en de bijbehorende oudergesprekken voeren.
  - De uitvoering van het schoolbeleid wordt uitgevoerd door directie.
  - Gedragsregels zichtbaar voor leerlingen

De rol van de teamleden

Van de teamleden op school kunt u verwachten:

1. Voorbeeldgedrag. U mag verwachten dat de leerkrachten van de school respectvol omgaan met uw kind en met u als ouders. De leerkrachten gaan onderling ook respectvol met elkaar om. "Een goed voorbeeld doet goed volgen."
2. Een correcte reactie op gedrag van leerlingen die zich aan de schoolregels houden. De leerkracht gaat ervan uit dat mensen, dus ook leerlingen, elkaar niet dwars willen zitten. Kinderen hebben niet de intentie om vervelend te doen. In een conflict wordt daarom gevraagd naar de intenties van het kind.

De rol van de ouders

Veel ouders verlangen van de school dat "het kwaad" (= de pester) moet worden bestreden en dat "het goede" moet worden beschermd. De school kiest er echter niet voor om leerlingen te beoordelen als behorend bij "kwaad of goed". Ieder mens maakt weleens fouten. De weg van de mens, en die van het kind in het bijzonder, gaat met vallen en opstaan. Kinderen hebben het recht daarin fouten te maken, te worden begeleid en te worden opgevoed. Ouders en leerkrachten hebben die opvoedingsplicht.

Om die reden hebben we ook een bepaalde verwachting van u als ouder:

1. Ouders tonen zelfbeheersing. Dat betekent dat ouders niet het recht hebben andermans kind, een andere ouder of een leerkracht verbaal of fysiek aan te vallen.
2. Ouders spreken in positieve zin over andermans opvoeding en andermans kind of onthouden zich van commentaar. Dat doet de school ook over u en uw kind.
3. Als u zich zorgen maakt om het welzijn van uw kind, of het welzijn van andermans kind, dan overlegt u dit met de school. Uitgangspunt daarbij is dat u in gesprek gaat met het doel een oplossing te zoeken die goed is voor u en uw kind, maar ook goed is voor de andere kinderen.
4. Zie het Gedragsprotocol gewenst gedrag van ouders van Floeer op de website van De Zwaan.

Afspraken voor het buitenspelen

Regels voor het buitenspelen:

- Wij respecteren het spel van elkaar.
- Wij houden onze handen, voeten en dingen bij onszelf.
- Wij spreken met elkaar de kanjertaal en lossen op volgens de kanjeraanpak.
- Wij luisteren naar alle pleinwachten.
- Wij letten bij het spelen op onze omgeving.
- Wij klimmen en klauteren op de daarvoor gemaakte speeltoestellen. Bomen, struiken en hekken worden met rust gelaten.
- Balspelen mogen gespeeld worden op de daarvoor aangewezen plekken.
- Pauzes zijn voor ontspanning; draag zorg voor elkaar dat iedereen prettig buiten speelt.
- Pleinwachters zijn er voor de kinderen; vraag hen om advies als je dat nodig denkt te hebben.
- Gebeurt er iets buiten de afgesproken buitenspeelplek (bal halen of dergelijke) wordt dit eerst gevraagd aan de pleinwacht.

We nemen alle signalen van pesten serieus. Signalen kunnen komen van leerlingen, ouders of uit ons leerlingvolgsysteem KANVAS. Om ervoor te zorgen dat in alle groepen het pesten op dezelfde manier wordt aangepakt, werken wij met de volgende pestaanpak:

- Wanneer signalen van pestgedrag binnenkomen brengt de groepsleerkracht het pestgedrag in kaart. De leerkracht voert gesprekken met alle betrokkenen (de pester en het slachtoffer), zodat ook alle betrokkenen worden gezien en gehoord.
- De leerkracht brengt de anti-pestcoördinator en de Intern begeleider op de hoogte van het pestgedrag.
- De leerkracht maakt, eventueel samen met anti-pestcoördinator, een plan van aanpak. Deze wordt gedocumenteerd in Parnassys.
- De leerkracht gaat met de ouders van alle betrokkenen (de pester en het slachtoffer) in gesprek over de pestsituatie.
- Er wordt een gesprekcyclus met de ouders van alle betrokkenen (de pester en het slachtoffer) gestart. In dit gesprek bespreekt de leerkracht het plan van aanpak. Indien nodig sluit de anti-pestcoördinator of intern begeleider aan bij dit oudergesprek. Na 3-4 weken is er een tussenevaluatiegesprek en na 5-6 weken is er een eindevaluatiegesprek. Deze gesprekken worden in dezelfde notitie in Parnassys bijgehouden door de leerkracht.
- De leerkracht observeert, signaleert en voert wekelijks een kort kindgesprek. Het kindgesprek wordt kort gedocumenteerd in het plan (bij goede berichten kan het plan worden afgebouwd en evt. na de eindevaluatie worden afgesloten).
- Indien het pestgedrag blijft aanhouden, wordt de directie op de hoogte gesteld en gaat stap 1 van het protocol grensoverschrijdend in werking.

Time-out protocol

Iedereen leert tijdens zijn/haar leven dat er grenzen zijn. Grenzen kom je tegen op je pad en geven duidelijkheid aan jezelf en anderen. Echter, grenzen zijn ook wel eens vervelend, waardoor je er, al dan niet bewust, overheen gaat. Wanneer dat bij kinderen gebeurt, dan is het nodig om hen aan de hand te nemen en te leren hoe te gedragen op school en in de maatschappij.

Het is belangrijk dat wij op een respectvolle manier met elkaar omgaan. Bepaald gedrag wordt niet getolereerd op school. Dit geldt zowel voor leerlingen, ouders als leerkrachten. Wij maken onderscheid in ongewenst gedrag en grensoverschrijdend gedrag. Eerst wordt er gekeken naar de **context** en de **intentie** om het gedrag te beoordelen.

Als leerlingen met een situatie aankomen, waarvan de leerkracht niet op de hoogte of betrokken is geweest, brengt de leerkracht de situatie eerst in kaart. Wat is de context en de intentie geweest? Je handelt als leerkracht altijd.

Het is belangrijk dat ouders hun kind leren en stimuleren om de situatie eerst met de leerkracht te bespreken.

<u>Ongewenst gedrag</u>	<u>Grensoverschrijdend gedrag</u>
Pesten (volg pestprotocol)	Aanhoudend pestgedrag
Buitensluiten	Ernstige verbale agressie: <ul style="list-style-type: none"> - Aanvallende, onvriendelijke (scheld)woorden - Spreekt deze op een harde en felle toon uit - Op basis van: afkomst, uiterlijk, ziekten, seksualiteit - Vernederen
Schreeuwen	Fysiek geweld: <ul style="list-style-type: none"> - Schoppen - Duwen - Slaan - Spugen - Knijpen - Stompen
Beledigende dingen zeggen/roepen	Bedreiging
Vloeken	Intimidatie
Wangedrag: misdragen, ongemanierd, tegen de regels van het fatsoen ingaan.	Diefstal
Brutaal gedrag	Woedend met materiaal gooien
Discriminatie: <ul style="list-style-type: none"> - Ervaren discriminatie: ze voelen zich gediscrimineerd. Het gaat om negatieve bejegeningen en het ervaren van ongelijke behandeling (volg pestprotocol) 	Discriminatie <ul style="list-style-type: none"> - Feitelijke discriminatie: onterecht verschil in de behandeling van mensen
Liegen:	Vandalisme: moedwillig beschadigen/ vernielen

<ul style="list-style-type: none"> - Structureel liegen - Liegen waarbij je een ander kwetst 	
Rode petten gedrag: <ul style="list-style-type: none"> - Aanmoedigen van pesten - Uitlachen met intentie tot kwetsen 	Wapenbezit
Blauwe petten gedrag: <ul style="list-style-type: none"> - Pesten (zie hierboven) - Negatief de baas spelen - Manipuleren - Negatief de sfeer bepalen 	

Om kinderen bewust te laten worden van zijn of haar gedrag krijgt een leerling twee kansen om zich te verbeteren. Dit gaat als volgt:

Stap 1 – Benoemen van het ongewenst gedrag.

Stap 2 – Kans in de klas

Een leerling met ongewenst gedrag krijgt twee kansen om zich te verbeteren. De leerkracht geeft duidelijk met een ik-boodschap aan om welke gedragsverandering het gaat.

- a. Om de waarschuwingen visueel te ondersteunen gebruikt de leerkracht een middel, denk hierbij aan een blokje of kaartje dat je uitdeelt bij elke waarschuwing. Wanneer een leerling goed gedrag laat zien kunnen de middelen ook weer ingenomen worden als beloning. De leerkracht geeft een compliment. Zo krijgt de leerling tijd en ruimte voor gedragsverandering en kan de leerling succeservaring opdoen.
- b. Bij de derde waarschuwing krijgt een leerling nog een kans in de klas. De leerkracht benoemt niet als straf. Er is een speciaal plekje in de klas gecreëerd (een stilwerkplekje of dergelijk) dat een ‘kansplek’ heet. De kansplek duurt niet langer dan een periode van pauze tot pauze.
- c. De leerkracht probeert z.s.m. met de leerling, die de aparte kansplek in de klas heeft gekregen, in gesprek te gaan over het gedrag en maakt afspraken. Vraag in het kindgesprek altijd naar de bedoeling. Soms speelt er onmacht en lukt het een kind niet alleen om te stoppen. Het heeft soms wat anders nodig (hulpmiddelen, gesprek met medeleerling, etc.).
- d. Bij grensoverschrijdend gedrag is er **géén** waarschuwing, maar gelijk handelen volgens het protocol grensoverschrijdend gedrag.

Stap 3 – Time-out uit de klas.

Wanneer de leerkracht met de leerling duidelijke afspraken heeft gemaakt en het lukt de leerling op de kansplek niet om zich aan de afspraken te houden, dan krijgt de leerling een time-out uit de klas. Deze time-out is bedoeld om de leerlingen even weg te halen uit de situatie en te reflecteren op zijn of haar gedrag. Deze time-out is niet langer dan een periode van pauze tot pauze. Tijdens deze time-out vult de leerling

een Time-outwerkblad in en maakt het werkt dat hij of zij op dat moment mist. Hieronder de verdeling van de time-out in de groepen:

Groep ½ a	Groep 3a	Groep 5a	Groep 7a
Groep ½ b	Groep 3b	Groep 5b	Groep 7b
Groep ½ c	Groep 4a	Groep 6a	Groep 8a
Groep ½ d - e	Groep 4b	Groep 6b	Groep 8b

In de pauze gaat de leerkracht met de leerling in gesprek over het werkblad en mag het, na gemaakte afspraken en excuus, weer terugkomen in de klas. De leerkracht houdt de ouders dezelfde dag persoonlijk (telefonisch) op de hoogte van de time-out en de gemaakte afspraken. Indien nodig kan de leerkracht voor het oudergesprek ondersteuning vragen van de intern begeleider of de anti-pestcoördinator. De afspraken die gemaakt zijn met de leerling, en eventueel de ouders, worden gedocumenteerd door de leerkracht in Parnassys. Het werkblad wordt meegegeven naar huis voor ondertekening van ouders.

Na 3-4 weken is er een tussenevaluatiegesprek en na 5-6 weken is er een eindevaluatiegesprek. De leerkracht brengt de anti-pestcoördinator altijd op de hoogte van een time-out buiten de klas. Hij/zij brengt intern begeleider op de hoogte (waar nodig ook directie), zodat zij ook betrokken zijn in het proces. De intern begeleider kan vanuit haar expertise een terugkoppeling geven aan de anti-pestcoördinator en de leerkracht.

Als wij op school zien dat de leerling regelmatig ongewenst gedrag vertoont en de gemaakte afspraken niet voldoende naleeft (drie time-out's per periode van vakantie tot vakantie), zet de school het protocol grensoverschrijdend gedrag in. De leerkracht overlegt deze stappen altijd met de anti-pestcoördinator en met de directie. De intern begeleider wordt hiervan op de hoogte gebracht door de anti-pestcoördinator. De leerkracht nodigt opnieuw de ouders uit voor een gesprek om samen een nieuw plan van aanpak op te stellen, zie protocol grensoverschrijdend gedrag. De directie leidt het protocol grensoverschrijdend gedrag en is de contactpersoon in dit proces.

Grensoverschrijdend gedrag protocol

Ter bescherming van de leerlingen, de medewerkers, en de ouders op De Zwaan is het vertonen van grensoverschrijdend gedrag, zoals fysiek geweld, ernstige verbale agressie, intimidatie/bedreiging, discriminatie of diefstal in en rondom de school niet toegestaan. Meningsverschillen en gevoelens worden van elkaar gerespecteerd, waarbij grensoverschrijdend gedrag niet wordt getolereerd. Echter is het wel van belang om de oorzaak van het gedrag van een leerling te achterhalen. Is het puur grensoverschrijdend of is er een situatie nog voorgevallen? In beide situaties treedt stap 1 in werking en wordt het gedocumenteerd als zijnde grensoverschrijdend gedrag.

Op de Zwaan passen we het protocol voor de leerlingen van groep 1 tot en met halverwege groep 3 wat betreft grensoverschrijdend gedrag anders toe. Deze jonge leerlingen zitten nog in het begin van het proces van hun sociale ontwikkeling en hierbij meer begeleiding nodig dan de oudere leerlingen waardoor dit protocol alleen in zeer ernstige omstandigheden wordt toegepast.

Ongewenst gedrag	Grensoverschrijdend gedrag
Pesten (volg pestprotocol)	Aanhoudend pestgedrag
Buitensluiten	Ernstige verbale agressie: <ul style="list-style-type: none"> - Aanvallende, onvriendelijke (scheld)woorden - Spreekt deze op een harde en felle toon uit - Op basis van: afkomst, uiterlijk, ziekten, seksualiteit - Vernederen
Schreeuwen	Fysiek geweld: <ul style="list-style-type: none"> - Schoppen - Duwen - Slaan - Spugen - Knijpen - Stompen
Beledigende dingen zeggen/roepen	Bedreiging
Vloeken	Intimidatie
Wangedrag: misdragen, ongemanierd, tegen de regels van het fatsoen ingaan.	Diefstal
Brutaal gedrag	Woedend met materiaal gooien
Discriminatie: <ul style="list-style-type: none"> - Ervaren discriminatie: ze voelen zich gediscrimineerd. Het gaat om negatieve bejegeningen en het ervaren van ongelijke behandeling (volg pestprotocol) 	Discriminatie <ul style="list-style-type: none"> - Feitelijke discriminatie: onterecht verschil in de behandeling van mensen
Liegen:	Vandalisme: moedwillig beschadigen/ vernielen

<ul style="list-style-type: none"> - Structureel liegen - Liegen waarbij je een ander kwetst 	
Rode petten gedrag: <ul style="list-style-type: none"> - Aanmoedigen van pesten - Uitlachen met intentie tot kwetsen 	Wapenbezit
Blauwe petten gedrag: <ul style="list-style-type: none"> - Pesten (zie hierboven) - Negatief de baas spelen - Manipuleren - Negatief de sfeer bepalen 	

Een verwijdering uit de klas gebeurt altijd in overleg met de directie (en bij afwezigheid de intern begeleider). De leerkracht houdt de anti-pestcoördinator op de hoogte van deze verwijdering. Bij afwezigheid van de directie (of de intern begeleider) neemt de anti-pestcoördinator de taak over. De directie leidt de uitvoering van het protocol grensoverschrijdend gedrag en bewaakt het proces.

Indien een leerling tijdens of na de verwijdering een gevaar voor zichzelf of de omgeving blijft, wordt de veiligheid van de medewerkers en leerlingen in acht genomen door de leerling op te laten halen door ouders. Dit is altijd een beslissing van directie.

Stap 1: Bij grensoverschrijdend gedrag voor de eerste keer in het schooljaar.

- Er is een verwijdering uit de klas voor één dag. De directie bepaalt waar de leerling werkt en de dag- en/of weektaken maakt. De leerling is, wanneer de groep buiten speelt, bij directie of intern begeleider.
- De leerling denkt zelf na over de situatie en beschrijft zijn gedrag in het Formulier Grensoverschrijdend gedrag.
- De leerkracht bespreekt het Formulier Grensoverschrijdend met de leerling.
- De leerkracht brengt de ouders op dezelfde dag persoonlijk (telefonisch) op de hoogte van het gedrag en de verwijdering uit de klas.
- Werk dat niet af of gemaakt is gaat mee naar huis en wordt de volgende dag weer ingeleverd bij de leerkracht. De leerkracht controleert en geeft feedback van het gemaakte werk.
- Er volgt er een startgesprek tussen de leerling, ouders, leerkracht en ib of eventueel directie . De leerkracht stelt het plan op en er worden afspraken met elkaar gemaakt. Ouders ondertekenen het formulier waarin deze gemaakte afspraken terug te vinden zijn. Dit wordt gedocumenteerd in Parnassys.
- Na welgemeende excuses van leerling aan de betrokkene(n) mag de leerling weer de klas in.
- De gesprekcyclus met ouders wordt voortgezet over het gedrag na 3-4 weken een tussenevaluatiegesprek en na 5-6 weken een eindevaluatiegesprek.

- Wanneer er een 'slachtoffer' bij het incident betrokken is, worden ook deze ouders door de leerkracht op de hoogte gebracht en krijgen zij van de leerkracht een terugkoppeling na 4-6 weken over de huidige situatie.

Stap 2: Bij grensoverschrijdend gedrag voor de tweede keer in hetzelfde schooljaar.

- Er is een verwijdering uit de klas voor twee dagen. De directie bepaalt waar de leerling werkt bijv. bij directie, intern begeleider of andere leerkracht en maakt de dag- en/of weektaken. Hij/zij speelt niet buiten.
- De leerling denkt zelf na over de situatie en beschrijft dit in het Formulier Grensoverschrijdend gedrag.
- De leerkracht bespreekt het Formulier Grensoverschrijdend gedrag met de leerling.
- De leerkracht brengt de ouders op dezelfde dag persoonlijk (telefonisch) op de hoogte van het gedrag en de verwijdering uit de klas.
- De leerkracht meldt de leerling aan als zorgleerling bij de intern begeleider.
- Werk dat niet af of gemaakt is gaat mee naar huis en wordt de volgende dag weer ingeleverd bij de leerkracht. De leerkracht controleert en geeft feedback van het gemaakte werk.
- Er volgt er een gesprek tussen de leerling, ouders, leerkracht en directie. Er worden nieuwe afspraken met elkaar gemaakt of de afspraken bij stap 1 worden aangepast. Ouders ondertekenen het formulier waarin deze gemaakte afspraken terug te vinden zijn. Dit wordt gedocumenteerd in Parnassys door de leerkracht.
- Na welgemeende excuses van leerling aan de betrokkene(n) mag de leerling weer de klas in.
- De gesprekcycclus met ouders wordt voortgezet over het gedrag na 3-4 weken een tussenevaluatiegesprek en na 5-6 weken een eindevaluatiegesprek.

Stap 3: Bij grensoverschrijdend gedrag voor de derde keer in hetzelfde schooljaar.

- Er is een verwijdering uit de klas voor een week. De directie zorgt ervoor dat de leerling op een andere plek werkt bijv. bij de directie, intern begeleider of andere leerkracht en de dag- en/of weektaken maakt. De leerling speelt niet buiten en doet niet mee aan de planning van de groep waar de leerling is geplaatst.
- Er volgt er een gesprek tussen de leerling, ouders, leerkracht, directie. In dit gesprek zal besproken worden welke maatregelen er op korte termijn genomen worden.
- Werk dat niet af of gemaakt is gaat mee naar huis en wordt de volgende dag weer ingeleverd bij de leerkracht. De leerkracht controleert en geeft feedback van het gemaakte werk.
- Na ondertekening van de maatregelen door ouders en leerling en welgemeende excuses van de leerling aan de betrokkene(n) mag de leerling weer de klas in.
- De leerkracht en de intern begeleider zorgen ervoor dat de dossiervorming op orde is, eventueel met ondersteuning van de anti-pestcoördinator.

Stap 4: Bij grensoverschrijdend gedrag voor de vierde keer in hetzelfde schooljaar.

- Er is een verwijdering uit de klas. De directie bepaalt de duur van de verwijdering uit de klas. De leerling werkt op een toegewezen plek door directie. Deze spreekt ook af wie er verantwoordelijk is voor het toezicht van de leerling.
- De leerling maakt de dag- en/of weektaken. Werk dat niet af of gemaakt is gaat mee naar huis en wordt de volgende dag weer ingeleverd bij de leerkracht. De leerkracht controleert en geeft feedback van het gemaakte werk.
- De directie dient een voorstel in bij het bevoegd gezag tot eventuele schorsing van de leerling (zie regeling schorsing en verwijdering Floreer).
- De directie past de stappen uit de regeling schorsing en verwijdering van Stichting Floreer toe.

